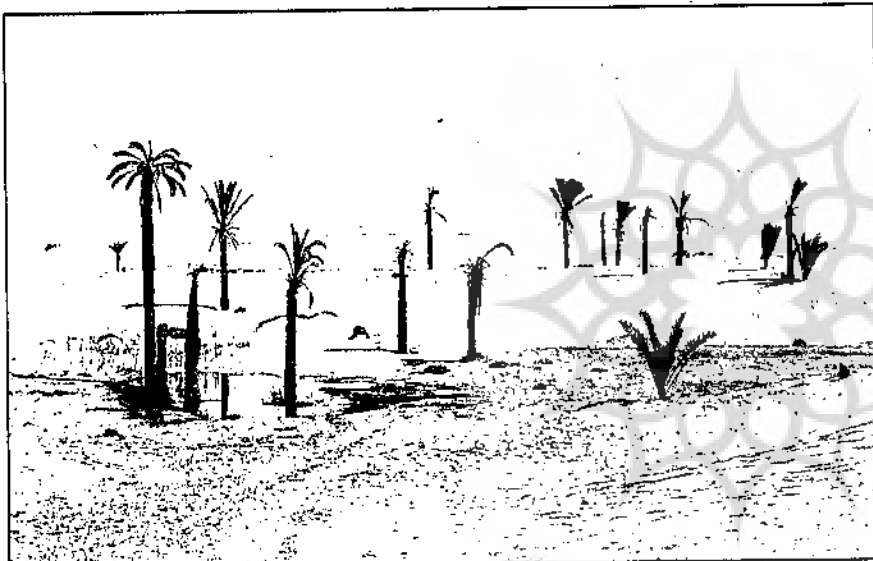

سفر به زیستگاه رنج

نگاهی به مجموعه "شکست دادن بیابان‌ها" اثر لارنس ویلیامز

پدیده طبیعی - مصنوعی «بیابان» از دیرباز به عنوان یکی از محدودیتهای جغرافیایی و عوامل ثانوی زیست محیطی در مناطق مختلف جغرافیایی - بالاخص عرض‌های میانی - مورد مطالعه جغرافی دانان و محیط زیست شناسان قرار داشته است. امروزه نیز یک چهارم سطح زمین را سرزمین‌های بیابانی پوشانده است و در این سطح وسیع، تنها پنج درصد از جمعیت جهان سکونت دارند. این در شرایطی است که نوع سکونت و زیست ساکنان این مناطق، بیش از آنکه تابع جبر جغرافیایی و عوامل محیطی باشد، محصول فزون طلبی‌های جوامع پیشرفته در جذب منابع طبیعی است؛ فزون طلبی‌هایی که سایه سنگین فقر و مرگ ناشی از آن را، با حضور گسترده سرمایه و کسب بیشتر آن از همه چیز و در همه جا پنهان می‌دارد. با این همه بازنگری این پدیده، روشنگر واقعیت‌هایی تلخ و گزنده است، واقعیت‌هایی که بی‌شک علاوه بر تحدید و تخریب چرخه زیستی ساکنان مساحت کنونی بیابانها، مرزهای جغرافیایی را در هم نوردیده و بخش وسیع دیگری از حیات انسانی بر سطح زمین را در آستانه تهدیدات جدی خود قرار داده است، تهدیداتی که خود برآیند مجموعه‌ای از عوامل جغرافیایی و انسانی است و اینهمه نیز دست در کار سوق دادن «طبیعت» و «انسان» در آستانه قرن بیست و یکم به سوی بحرانی جبران ناشدنی، یعنی «بحران روانی» است.

«شکست دادن بیابان‌ها» ترجمه سلیسی از کتاب: Developing The Mountaing اثر لارنس ویلیامز است. این ترجمه رسا که به توسط آقایان محمدرضا خاکبانی و مهرداد سهراب انجام پذیرفته، امکان شناخت مجمل بیابان‌ها و مطالعه راهبردهای مناسب بیابان زدایی را فراهم می‌آورد.

ویلیامز در «شکست دادن بیابان‌ها»، ضمن بهره‌گیری از روش‌شناسی جغرافیای تطبیقی و کاربردی در عرض‌های میانی، به بررسی هوشمندانه و نועدستانه حضور انسان در طبیعت پرداخته و ضمن آن، اصلی‌ترین عوامل پدیدآورنده بیابان‌ها را بر می‌شمرد. او با بیان آگاهانه این نکته که دنیا ناظر بحرانی جدی است که ساکنان بیابان‌های خشک و لم‌یزرع گرفتار آند، جوامع پیشرفته و در حال توسعه را به درک عمیق علل این بحران و بررسی همه جانبه راهبردهای مقابله با آن فرا می‌خواند. از دیگر سو، او با خاطر نشان ساختن این واقعیت که در تمامی سرزمین‌های بیابانی از هر سه نفر، یک نفر از گرسنگی در حال مرگ است، و از هر ده نفر، یک نفر از گرسنگی یا بیماریهای ناشی از آن جان می‌سپارد، ساکنان حریص و افزون طلب زمین را با این سوال روبرو می‌سازد که: آیا می‌دانید هر کدام چه سهمی در گسترش فقر و مرگ ساکنان بیابان‌ها و یا به عبارتی دقیقتر، وسعت بخشیدن به زیستگاه‌های رنج و قهر طبیعت از آدمی، در نقاط مختلف جهان داریم؟ بدین ترتیب او ضمن بررسی موردی بیابان‌های افریقا، ضرورت بازنگری شیوه‌های کمک‌رسانی و جلوگیری از بیابان زایی در این مناطق را بر شمرده و خاطر نشان می‌سازد که هو بحرانی در سرزمین‌های بیابانی، شناخت شیوه‌های پیشگیری از وقوع و پیشرفت بحران بیابان را اجتناب ناپذیر نموده، و هیچ شکی نیست که گام‌های جدی ریشه‌شناسی این بحران نیز می‌بایست از سوی ما ساکنان زمین در قرن انفجار اطلاعات و ماشینیزم صورت پذیرد.

کتاب «شکست دادن بیابان‌ها» سفرنامه‌ای است مصور به دنیای بیابان و بیابان نشین‌ها که نجوای بی‌رمق زندگی در آن، با عبور کاروان سنگین گذر سرمایه و زمان در حال فراموشی است، سفرنامه‌ای که نقش انسان در حفاظت از محیط زیست و ادای دین به حفظ تادل اکوسیستم‌های زیست محیطی را به او یادآوری می‌نماید. این کتاب منبعی ارزشمند برای دانش‌پژوهان جوان و محققین دنیای شگفت بیابان‌ها است.

۱۳-۳۰-۴۰-۳۸-۵۱-۵۲	۳۹	چیزی، حسن
خدمات آموزشی رزمندگان اسلام:	۳۹	حجتی‌کرماتی، علی
تهران	۲۸	حقایق، بابک
۳-۹	۱۲	خاکبانی، محمدرضا
دستان: تهران	۲۶-۲۷	دانش‌پژوه، منوچهر
۳۹	۲۵	داهیم، بهرام
تهران	۳۱	دری‌نیچف‌آبادی، قریانملی
روزنه‌کار: تهران	۱۸	دنیکن، اریک‌فون
۲۳	۶	دوانی، علی
زرین: تهران	۲۶	ریاطجری، علی‌اصغر
۱۱-۲۱-۵۵	۲۵	رجیبی، فاطمه
زال: تهران	۳۳	رضوی، مسعود
۱۲	۱۱	روسل، روزبه
سازمان تبلیغات اسلامی: تهران	۱۷	زنگنه، پری
۱۳-۳۰-۳۰-۳۸-۵۱-۵۲-۵۳-۱۹-۵۲	۱۶	سامعی، حسین
سازمان جغرافیایی و کارتوگرافی	۴۷	سعیدی، فرح
گیاتشناسی: تهران	۱۳	سهراب
۱۳	۱۲	سهراب، مهرداد
سازمان میراث فرهنگی کشور:	۱۹	سیدکباری، سیدعلیرضا
تهران	۱۱	شاردن، ژان
۲۴-۴۷	۱۱	شاک، پل
سروش: تهران	۴	شریعتی، علی
۳۶-۳۹	۴۴-۴۵	شعریاف، رضا
صفا: تهران	۵۱	صادقی، حامد
۱-۳۲	۲-۸	صالح‌پور، احمد
۳۱	۲۴	عاصمی، محمد
ضریح: تهران	۱۸	عظیمی، ج.
علمی: تهران	۵۳	علوی، حسن
۱۸	۳۹	غضنابپور، جاسم
فرزان روز: تهران	۴۱	قاضی، علی
۱۶	۱۰	قره‌اوقی
۲-۸	۱۲	قتیبی، عبدالله
۴۱	۳	قرائی، جواد
فطرت: تهران	۱۳	قره‌چانلو، حسین
۲۲	۲۴	کالمایر، پتر
فکرروز: تهران	۱۰	کاتو، ایچی
۱۷	۵۰	کتابی، سیدمحمدباقر
کتاب سرا: تهران	۱۸	گلکارزبان، قدیر
۳۵	۷	گواهی، عبدالرحیم
کتاب صبح: تهران	۲۳	محسنی، مجید
۲۵	۵۴	مختاری، قاسم
۵۰	۱-۳۲	مظهری، مرتضی
گلها: تهران	۲۸-۲۹	معتضد، خسرو
۵۰	۱۱-۲۱-۵۵	معصومی، سیدامیر
۳۳	۵۵	منصوری، ذبیح‌الله
۵۲	۷	موریسون، ساموئل‌الیوت
۲۰	۴۲-۴۳-۴۶	وایتهد، آلفردنورت
۳۳-۳۷	۹	وجدانی، مصطفی
همشهری: تهران	۱۲	وجدانی‌تبار، حسن
۲۶-۲۷	۳۴-۳۹	ویلیامز، لارنس
هیرمند: تهران		هاشمی‌رفسنجانی، علی‌اکبر

موسسه
نمایشگاه‌های فرهنگی
منتشر می‌کند:

پیوست کارنامه نشر

سال ۱۳۷۵

کتابنامه تابستان ۱۳۷۶

نمایه ناشر	آب: تهران
	آویژه: تهران
	اندیشه زند: تهران
	پیام آزادی: تهران
	۳۲-۳۳-۳۵-۳۶
	جاویدان: تهران
	چاپخش: تهران
	حدیث: تهران
	حوزه هنری: تهران